

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

Кафедра політології та правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни Планування та управління науковими проєктами
(назва дисципліни)

для третього освітньо-наукового рівня доктор філософії (PhD)

напряму / спеціальності(ей) для всіх напрямів і спеціальностей

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
протокол № _____ від 30.09.2019 р.

Завідувач кафедри доц. Вовк С.О. _____ (підпис)

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

1. **Назва дисципліни.**

Планування та управління науковими проектами

2. **Код дисципліни.**

ВЗПІ

3. **Тип дисципліни.**

Вибіркова

4. **Рік (роки) навчання.**

1-й

5. **Семестр / семестри.**

1

Кількість кредитів ECTS.

3

6. **Відомості про викладача (викладачів).**

Вовк Світлана Олександрівна - доктор політичних наук, доцент, 050 189 60 51, e-mail: vovk_sa_79@ukr.net

7. **Мета вивчення дисципліни (в термінах результату навчання й компетенції).**

Формування у аспірантів знань та вмінь щодо розробки, оцінки, виконання наукового проекту.

8. **Компетенції здобувача, які формуються внаслідок вивчення дисципліни**

Здатність до організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами. Здатність спільно визначати цілі діяльності, планувати, розробляти й реалізовувати соціальні проекти і стратегії індивідуальних та колективних дій.

Здатність і готовність очолювати роботу вітчизняної або міжнародної наукової програми чи проекту, бути активним суб'єктом міжнародної наукової діяльності, та співпрацювати із міжнародною науковою спільнотою

Знання теоретичних, методичних та організаційних основ проектного менеджменту.

Вміння управляти проектом на всіх стадіях розвитку його життєвого циклу та використовувати сучасні інформаційні технології; володіти методами управління проектами у всіх областях знань проекту.

Вміння застосовувати інструментарій УП в діяльності суб'єктів господарювання; застосовувати організаційний інструментарій управління проектом та придбані професійні знання і навички на практиці.

Знання вимог до структурування проекту, правил підготовки кошторису і бюджету проекту, особливостей календарних графіків виконання проекту, їх контролювання і коригування плану реалізації проекту.

Деталізація компетентностей відповідно до ОП:

Планування та управління науковими проектами	ІК, ЗК2, ЗК4, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК15, ЗК18, ЗК19, ЗК20, ЗК21, ЗК22, ЗК23, ЗК24, ЗК25, ЗК26, ЗК29, ЗК35, ЗК36, ЗК37	ПРН-3-2, ПРН-3-3, ПРН-3-4, ПРН-3-7, ПРН-3-9, ПРН-3-10, ПРН-3-11, ПРН-3-12, ПРН-3-13, ПРН-3-14, ПРН-3-15, ПРН-3-16, ПРН-3-17, ПРН-3-18, ПРН-3-23, ПРН-3-24, ПРН-3-26, ПРН-3-27, ПРН-3-26, ПРН-3-29, ПРН-3-31, ПРН-3-32, РН-3-33, ПРН-3-33, ПРН-3-34, ПРН-3-38, ПРН-У-1, ПРН-У-3, ПРН-У-4, ПРН-У-5, ПРН-У-6, ПРН-У-14,

9. **Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування дисципліни).**

Цикл загальної підготовки здобувача вищої освіти на освітніх рівнях магістр та спеціаліст

10. **Зміст дисципліни.**

№	Змістовні модулі та їхня структура	денна форма навчання					заочна форма навчання				
		загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота	загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота
Перший модуль											
1.1.	Загальна характеристика управління проектами	8	2			6	8	2			6
1.2.	Обґрунтування доцільності проекту	8	2			6	8	2			6
1.3.	Основні форми організації структури проекту	8	2			6	8	2			6
1.4.	Загальні підходи до планування та контролю проектів	8	2			6	8	2			6
1.5.	Структуризація проекту	8	2			6	8	2			6
1.6.	Планування проекту	8	2			6	8	2			6
1.7.	Планування проектного бюджету	9	2			7	9	2			7
1.8.	Контроль виконання проекту	11	4			7	11	4			7
1.9.	Управління якістю проектів	11	4			7	11	4			7
1.10.	Формування і розвиток проектною команди	11	4			7	11	4			7
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	90	26			64	90	26			64

11. **Список рекомендованої навчальної літератури**

- Абрамов А. В., Александров О. Г., Белов А. Н. Научно-технический потенциал отрасли. М.: Экономика, 1984.
- Александров Е. А. Основы теории эвристических решений. М.: Советское радио, 1970. Балаян Г. Г., Жарикова Г. Г., Комков Н. И. Информационно-логические модели научных исследований. М.: Наука, 1978. – 344 с.
- Белозеров В. Н., Малахов А. А., Розина И. А. Новое применение информационных классификаций в задачах управления наукой. М.: ВИНТИ, 1997.
- Бурков В. Н. Задачи управления в социальных и экономических системах / В. Н. Бурков, И. В. Буркова, И. А. Горгидзе и др. – М. : СИНТЕЗ, 2005. – 256 с.
- Бурков, В. Н. Создание и развитие конкурентоспособных проектноориентированных наукоемких предприятий [Текст] : монография / В. Н. Бурков, С. Д. Бушуев, А. М. Возный [и др.]. – Николаев : издательства Торубары Е. С., 2011. – 260 с.
- Бутко М. П. Інтелектуальний капітал як чинник модернізації регіонального економічного простору : монографія / М. П. Бутко, О. В. Попело ; під заг. наук. кер. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2014. – 372 с.
- Бородін В.С., Морозов Є.Л., Перевозчикова Н.О. Застосування методу експертних оцінок при розподілі бюджету наукової організації // Менеджер. – 2000. - №4. – С. 137- 141.
- Ванюшкин, А. С. Композиционно-модульный подход формирования моделей управления портфелями проектов [Текст] : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук. – Сімферополь, 2013.
- Гольдштейн Г.Я. Стратегические аспекты управления НИОКР: Монография / Г.Я. Гольдштейн. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2010. – 244 с.
- Грей К. Ф. Управление проектами: практич. пособие. Пер. с англ. / К. Ф. Грей, Э. У. Ларсон. – М. : Дело и Сервис, 2003. – 527 с.
- Дункан Вільям Р. Керівництва з питань Проектного менеджменту / За ред. С. Д. Бушуєва. – Вид. 2-ге, переробл. – К. : Інститут менеджменту і бізнесу, 2014. – 197 с.
- Закон України «Про наукові парки». -Електронний ресурс. – Доступ.- ,http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T091563.html

13. Катасонов В.Ю., Морозов Д.С. Проектное финансирование: организация, управление риском, страхование. – М.: Анкил. 2000. – 272 с.
14. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: Навч. посіб./МАУП. – К.: МАУП. 2002. – 198 с.
15. Крючков Ю. А. Теория и методы социального проектирования / Ю. А. Крючков. – М. : МГП «Информрекламиздат», 1998. – 245 с.
16. Луков В. А. Социальное проектирование : учеб. пособ. / В. А. Луков. – 7-е изд. – М. : Изд-во Москов. гуманит. ун-та : Флинта, 2007. – 240 с.
17. Мазур И.И., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Управление проектами: Учебное пособие Под общ. ред. И.И. Мазура. – М: Омега-Л, 2004. – 664 с.
18. Морозов Є.Л. Розробка комп'ютерних додатків для підтримки прийняття рішень при експертизі наукових проєктів // Менеджер. – 2012. - №3. – С. 154 - 157.
19. Системная методология планирования развития, предпроектных исследований и внешнего проектирования вооружения и военной техники: Монография / Б.А. Демидов, М.И. Луханин, А.Ф. Величко, М.В. Науменко; под ред.Б.А.Демидова.– К.:ИД «Стилос», 2011. – 464 с.
20. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями / Б. Твисс. – М.: Экономика, 1989. – 271 с.
21. Управление проектами / Под ред. И.И. Мазура, В.Д. Шапиро. – М.: Омега-Л., 2010. – 960 с.
22. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Каравела. 2004. – 344 с.
23. Тощенко Ж. Т. Социальное проектирование / Ж. Т. Тощенко, Н. А. Антонов, Н. И. Лапин. – М. : Мысль, 1982. – 322 с.
24. Тянь Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проектами: Навч. посіб. для студ. екон. спец. / Дніпропетровська академія управління, бізнесу та права. Кафедра економіки підприємства. – Д.. 2000. – 222 с.
25. Холявко Н. І. Характеристика середовища та основних ознак проекту / Н. І. Холявко // Економіка та підприємство: зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів. – 2009. – Вип. 23.2. – С. 149-156
26. Управління проектами: процеси планування проектних дій [Текст]: підручник / І.В. Чумаченко, В.В. Морозов, Н.В. Доценко, А.М. Чередниченко. – К.: КРОК, 2014. – 673 с.
27. Шталь Т. В. Соціальний маркетинг і соціальна відповідальність бізнесу: взаємозв'язки й результати / Т. В. Шталь, О. О. Тищенко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 4. – С. 97–104.
28. Інвестиційний менеджмент та оцінка проєктів (роздавальний матеріал). Матеріали навчальних семінарів вихідного для СЕУМЕ для українських викладачів економіки та бізнесу. – К.: 2000. – 120 с.

12. Технології викладання та атестації.

Діяльність здобувача:

- опанування теоретичного матеріалу;
- самопідготовка (повторення матеріалу підручників та навчальних посібників, підготовка до практичних занять, поточного та підсумкового контролю);
- підготовка проекту.

Методи контролю

Поточний контроль, підсумковий контроль змістових модулів, підсумковий модульний (семестровий) контроль. Форма поточного контролю обирається науковим керівником та керівником відділу аспірантури та докторантури. За умов успішного завершення курсу та досягнення мети й завдань навчання аспірант отримує сертифікат, у якому зазначено назву навчального курсу, перелік набутих навичок та вмінь, а також рівень їх опанування. Оцінка засвоєння окремих тем (поточний контроль) проводиться на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей, оцінка засвоєння модуля – здійснюється на останньому навчальному занятті модуля на підставі використання таких засобів виявлення рівня підготовки аспірантів, як: комп'ютерне тестування, усне та письмове опитування, оцінка якості проектної пропозиції тощо.

Поточна навчальна діяльність аспірантів контролюється на практичних заняттях відповідно з конкретними цілями та під час виконання самостійної роботи. Підсумковий контроль засвоєння

модулів здійснюється після його завершення. Оцінка успішності аспіранта з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою згідно з системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

1 семестр – залік.

13. Критерії оцінювання (у %).

Семестрову рейтингову оцінку розраховують, виходячи з критеріїв:

- письмові завдання – 50%;
- проект – 50%.

14. Мови викладання.

Українська.

15. Навчальний контент

План тез до самостійних письмових робіт:

Тема 1.

Проект та специфіка проектної діяльності.
Система управління проектами.
Фази життєвого циклу проекту.
Структура, оточення та учасники проекту.

Тема 2.

Формування інвестиційного задуму проекту.
Оцінка життєздатності проекту.
Аналіз проекту на основі комплексної експертизи.
Критерії оцінки проектної ефективності.

Тема 3.

Поняття проектної організаційної структури.
Критерії вибору організаційної структури.
Типи організаційної структури проекту.
Визначення функціональних обов'язків учасників проекту.

Тема 4.

Планування реалізації проекту.
Цілі, призначення та види планів.
Фінансове планування за проектом.
Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею.
Вибір і завдання проектних фірм.

Тема 5.

Визначення структури проекту на етапі планування.
Управління окремими компонентами проекту.
Завдання структуризації проекту.
Послідовність здійснення структуризації.
Визначення структури проекту на етапі планування

Тема 6.

Математичні методи планування проекту.
Сіткове планування проекту.
Календарне планування проекту.

Оптимізація проекту.

Тема 7.

Матеріально-технічна підготовка проекту.

Категорії витрат проекту.

Порядок планування витрат за проектом.

Розробка бюджету проекту.

Можливості внесення змін до проектного бюджету.

Тема 8.

Контроль як основа управління проектною діяльністю.

Види контролю виконання проекту.

Технологія оцінки проектної діяльності.

Регулювання процесу реалізації проекту.

Причини внесення змін та оцінка наслідків.

Тема 9.

Мета створення проектної команди і завдання проект-менеджера.

Етапи формування проектної групи.

Координаційна група проекту.

Питання до заліку

1. Сутність управління проектами. В чому полягає об'єктивна необхідність управління проектами?
2. Що таке науковий проект, його особливості.
3. Дайте визначення «життєвий цикл проекту», наведіть його основні стадії.
4. Що таке концепція проекту та які етапи її розробки.
5. Охарактеризуйте основні показники оцінки ефективності проекту.
6. Опишіть методика розрахунку основних фінансових показників, які застосовуються для відбору ефективних проектів.
7. Що таке організаційна структура управління проектом.
8. Які базові елементи організаційної структури управління проектами існують.
9. Функціональний та цільовий підходи, їх переваги та недоліки.
10. Які види зовнішніх організаційних структур Ви знаєте? Їх характеристики та умови використання.
11. Визначте особливості функціонування проектної організаційної структури управління.
12. Які основні переваги та недоліки матричної організаційної структури?
13. Охарактеризуйте основні види матричної ОСУ. В яких проектах застосовується кожна з них?
14. Дайте характеристику внутрішнім організаційним структурам управління проектом.
15. Від чого залежить організаційна структура проектної команди?
16. Завдання керівника проекту.
17. Які основні задачі структуризації проекту?
18. Які моделі структуризації проекту Ви знаєте?
19. Назвіть основні методи структуризації проекту.
20. Назвіть основні етапи розробки календарних планів.
21. Які роботи виконуються по забезпеченню якості проекту?
22. Назвіть основні положення програми забезпечення якості проекту?
23. Особливості планування портфеля наукових проектів.
24. Особливості розподілу ресурсів у наукових проектах.
25. Стимулювання виконавців наукових проектів.